

MERE DANMARK I EUROPA
MERE EUROPA I VERDEN

Venstres EU-program 2024-2029

Venstres prioriteter:

1.

Danmark og Europa skal være
frit, rigt og trygt

2.

Vores børn skal sikres en grøn
og mangfoldig klode

3.

EU skal kunne selv
– digitalt og industrielt

4.

Vi skal kæmpe for mere
marked og frihandel

5.

Vores værdier skal forsvares
– og demokratiet styrkes

6.

Danskerne skal have maksimal
indflydelse i EU

Mere Danmark i Europa - mere Europa i verden

Verden er under forandring. Dramatisk og med rekordfart. På ganske få år er den eksisterende verdensorden forvandlet til en uorden. Faste forestillinger falder. Klodens tektoniske plader forrykkes. Nye trusler og magtstrukturer skaber voldsom utryghed.

Ingen havde forestillet sig, at vi igen skulle opleve krig i Europa. En krig, som trækker dybe spor både i Danmark og i det europæiske samarbejde. Putins ulovlige invasion af Ukraine er kulminationen på to årtiers uafbrudte kriser: Terror, finansielt sammenbrud, migrantstrømme, Covid-pandemi – og parallelt; politisk kaos i USA, UK og Mellemøsten, et stadig mere selvbevidst syd med et ekspanderende Kina, skarpt forfulgt af Indien, samt et falleret og revanchistisk Rusland.

Hele det globale samarbejde er i oprud – og eksistentielt truet. For en tid troede vi, at den kolde krigs utryghed var ovre. At demokrati, menneskerettigheder og frihandel – det liberale verdenssyn – havde sejret.

Men – vi må erkende, at vi tog fejl.

Vi lever nu i en tid, hvor vores tryghed, sikkerhed, demokrati, frihedsrettigheder og vores vestlige, europæiske levevis er grundlæggende udfordret. Det er forandringer, som også mærkes i Danmark. Både i danskernes hverdag, med inflation og energikrise, men også på den politiske scene, hvor velkendte dogmer og mønstre nedbrydes, og samarbejder skifter form, mens der arbejdes intenst på at sikre vores forsvar, sikkerhed og tryghed. Oven i dette skal den globale klima- og biodiversitetskrise håndteres, og den digitale revolution adresseres.

Midt i dette tilsyneladende mørke af kaos og kriser øjner man alligevel lys. I den vestlige verden er vi rykket sammen i resolut handling og med stor vilje. Besindet os på vore dybe fælles rødder, en forankret fælles værdiforståelse – og parate til fornyet kamp for frihed og demokrati.

Vi har set, at vejen til sejr over autokrati og ufrihed går gennem samarbejde og fællesskab. Derfor er der mere end nogensinde behov for, at vi rykker os tættere sammen med vores ligesindede og naboer.

Mere Danmark i EU – mere EU i verden

EU er og bliver den vigtigste arena for Danmark til at løse de store globale udfordringer. I EU kan vi – i samarbejde med de øvrige 26 medlemslande – gøre ting og skabe løsninger, som ingen af landene formår hver for sig. Det viste finanskrisen, og det så vi igen under Covid-pandemien og senest med Ukraine-krigen.

Danmark har omvendt meget at tilbyde det europæiske samarbejde. Som et velfungerende velfærdssamfund med sund økonomi, stabile strukturer, solide folkelige fællesskaber og et stærkt civilsamfund udgør vi en rollemodel i EU. Med en attraktiv, konsensus-orienteret politisk kultur viser Danmark vejen i samarbejdet.

Venstre er parat til at deltage aktivt i dette samarbejde og tage ansvar for alle de store arbejdsopgaver, som vi står overfor. Et ansvar, som må og skal løftes gennem samarbejde, både nationalt og internationalt, med det ufravigelige formål at sikre vores sikkerhed, tryghed og frihed i en usikker verden.

Venstres tilgang til denne opgave er enkel, klassisk og en del af partiets DNA: Vi ønsker at være konstruktive og finde løsninger. Intet kommer ud af at isolere sig. Derfor skal det vestlige værdifællesskab sikres gennem solidaritet og samarbejde i alle relevante fora; FN, NATO, OECD, WTO, IMF, Verdensbanken – og EU.

EU er en succes, som har bevist sit værd gennem syv årtier. Fællesskabet har skabt fred, velstand og kulturel forståelse i et omfang, som er misundt verden over. Uden dette fællesskab ville vi ikke have råd til det velfærdssamfund, som vi har i dag, og som i høj grad bygger på stærke økonomier i et fælles indre marked med fri bevægelighed. Det er derfor også gennem et EU – der i dag er presset og har for lav vækst – at vi fortsat skal arbejde endnu hårdere for at nedbryde barrierer for frihandel og undgå tendensen til bureaukrati og uens implementering.

EU er nemlig ikke en ideel-tilstand – et samarbejde, hvor alt fungerer perfekt. Fællesskabet er besværligt, til tider urimeligt, og har mange udfordringer, som endnu ikke er løst. Der er dagsordener, vi ikke nødvendigvis er enige i, og som et lille land ofte må kæmpe mod alene eller sammen med få allierede. Hele den sociale agenda med arbejdsmarkedsspørgsmål som fælles mindsteløn, ønsket om EU som skatteopkræver samt ideen om fælles gæld og flere egne EU-indtægter er eksempler på dette.

Men – alternativet findes ikke. Og i et frivilligt forpligtende samarbejde må og skal man bidrage konstruktivt, hvis man vil gøre sig gældende og sikre sin politik til gavn for Danmark. Prisen er – ligesom i den hjemlige politik – at man til stadighed må indgå kompromisser og arbejde hårdt på at samle vennerne. Den gode nyhed er, at Danmark har et rigtigt godt omdømme – og vi opnår langt mere, end vores størrelse tilsiger.

Derfor vil Venstre arbejde for mere Danmark i EU

Europa fylder som kontinent stadig mindre i verden. Vi føder færre børn, bliver stadig ældre og arbejder mindre. På den geopolitiske scene er vi ofte beskrevet som en politisk miniput, splittet og plaget som vi er af vores årtusindlange stridigheder og indbyrdes interesse modsætninger.

Men – med EU kan vi noget. EU er nemlig en handelspolitisk og regulatorisk kæmpe. Med verdens mest velfungerende marked er vi naturligt en stor spiller på den globale handels-scene, og netop fordi vi tager kampene og opnår resultaterne indbyrdes, sætter EU den globale standard på lovgivning. Det ser vi både på den ambitiøse klimapolitik og den meget store digitale dagsorden. Vi har med andre ord en masse at tilbyde verden – og en klar interesse i at udbrede vores "gold standards".

Det kræver en bevidsthed om at styrke europæisk suverænitæt og den indbyrdes solidaritet, som er forudsætningen for at kunne hævde sig i en stadig mere multipolar verden.

Derfor vil Venstre arbejde for mere EU i verden

Med Covid-pandemien opstod behovet for fælles løsninger på sundheds-beredskab, vacciner og industripolitik. Med Ukraine-krigen er behovet for solidaritet og sammenhold også nået forsvars- og sikkerhedspolitikken. Og den kommende periode vil vise, at stadig flere af de problemer, vi står over for i fællesskab, kræver fælles svar. Det gælder sikkerheden for forsyning med energi, micro-chips, værnemidler og sjældne jordarter, og det gælder bestræbelserne for at beskytte sikkerheden på Balkan og i Arktis, eller beskytte demokratiet og retsstaten i Polen og Ungarn.

Resultater og fremskridt kan på disse områder kun opnås ved at udvide samarbejdet. Til gengæld må der sættes grænser for de føderale tendenser på især socialområdet og skattepolitikken. EU-diskussionen handler med andre ord ikke om mere eller mindre, men om at forbedre.

Derfor vil Venstre arbejde for – ikke mere eller mindre – men et bedre EU.

Venstres europæiske vision hviler på frihed

Venstres europæiske vision hviler på *frihed* som den bærende, universelle værdi.

Venstre ønsker et *frit og trygt Danmark i et stærkt Europa*. Et demokratisk og økonomisk stabilt Europa, hvor Danmark er i kernen af samarbejdet. Et Europa, der bliver styrket internt for at fylde sin plads i verden bedre ud.

Fremtidens EU er for Venstre fortsat et *frivilligt* forpligtende samarbejde, hvor *frihed, fællesskab og folkelighed* er nøgleordene:

- *Frihed*, fordi den menneskelige stræben efter at realisere sig selv og skabe et virksomt og lykkeligt liv samt et ordentligt samfund grundlæggende forudsætter personlig frihed.
- *Fællesskab*, fordi frihed intet er uden fællesskab – og intet land i Europa er stort nok til at klare problemerne alene.
- *Folkelighed*, fordi EU's fremtidige succes afhænger af folkelig opbakning.

Venstre vil arbejde for et EU, som giver medlemsstaterne fælles fremgang og er et fællesskab, der styrker os i den globale konkurrence. Samarbejdet skal skabe løsninger på de fælles globale udfordringer.

I praksis betyder det et forstærket indre marked og mere frihandel. En styrkelse af forsvars-, sikkerheds-, udenrigs- og udviklingssamarbejdet, en grøn energipolitik, og en endnu tydeligere og mere ambitiøs klima- og miljøpolitik samt en fuldstændig transformation til den digitale tidsalder. Alt som forudsætning for en tryk, rig, bæredygtig europæisk – og dermed også dansk – fremtid.

Danmark har fortsat sine EU-forbehold, men har i skyggen af Ukraine-krigen gjort op med forsvarsforbeholdet. Tilbage står forbeholdene for Den Økonomiske og Monetære Union samt for retlige samarbejde. De to forbehold er stadig en hæmsko for danske sikkerhedspolitiske og økonomiske interesser, men omvendt skal flertallets holdning respekteres.

Ændres billedet markant, som vi så med forsvarsforbeholdet, hvor et ændret trusselsbillede gjorde det aktuelt i danskernes øjne at deltage i EU's forsvarssamarbejde – ja, så kan det på samme måde blive aktuelt at diskutere de øvrige forbehold i fremtiden. I det tilfælde mener vi i Venstre, at det vil være i dansk interesse af afskaffe forbeholdene.

Ukraine-krigen og Covid-pandemien har begge vist, at det europæiske fællesskab står stærkest i stormvejr. Den erfaring skal vi lære af, for i takt med det stadig stærkere og mere integrerede samarbejde stiger også behovet for at forstærke den folkelige legitimitet. EU – såvel medlemslandene som institutionerne – skal derfor arbejde mere målrettet for en større folkelig forankring og opbakning til fællesskabet. Det skal ske ved at sikre resultater og løsninger samt rimelighed i samarbejdet.

På områder som arbejdsmarked, velfærd og skat skal befolkningens legitime bekymringer imødekommes ved at beslutninger som udgangspunkt træffes så tæt på borgerne som muligt.

EU-beslutningsprocessen skal være mere gennemsigtig og forståelig, og der skal være en klar ansvarsfordeling. Beslutningsprocessen skal respektere nærhedsprincippet og give plads til et øget regionalt samarbejde.

Der skal være plads til forskellige kulturer og løsninger i de enkelte lande eller grupperinger af lande.

I Venstre ser vi seks sigtelinjer for indsatsen:

1. Danmark og Europa skal være frit, rigt og trygt
2. Vores børn skal sikres en grøn og mangfoldig klode
3. EU skal kunne selv – digitalt og industrielt
4. Vi skal kæmpe for mere marked og frihandel
5. Vores værdier skal forsvares – og demokratiet styrkes
6. Danskerne skal have maksimal indflydelse i EU.

Når danskerne i 2024 igen skal vælge danske medlemmer af Europa-Parlamentet, er det mere end nogensinde et valg om fremtiden for vor fælles frihed og de demokratiske værdier, som EU blev stiftet for at beskytte. Et valg, der skal fastholde den økonomiske vækst og sikre fælles løsninger på de store globale udfordringer.

Der har Danmark brug for EU. EU har brug for Danmark. Og både EU og Danmark har brug for Venstre – Danmarks Liberale parti.

God læselyst.

Morten Løkkegaard

1. Danmark og Europa skal være frit, rigt og trygt

De sidste årtier er ideen om EU som 'fredens projekt' gledet i baggrunden. EU-samarbejdet har i stigende grad handlet om at løse dagligdagens problemer. Vi må ikke glemme, hvorfor det europæiske samarbejde opstod for 65 år siden.

På ryggen af to verdenskrige fandt Europas nationer sammen i et økonomisk og handelsmæssigt fællesskab for at sikre, at der i fremtiden ville være fred, frihed og velstand på det europæiske kontinent.

Her mere end et halvt århundrede senere er vi mindet om, hvorfor det er så vigtigt, at vi står sammen med vores europæiske naboer i et gensidigt forpligtende fællesskab, hvor vi finder fælles løsninger på fælles udfordringer og danner værn om vores fælles demokratiske frihedsværdier.

Ruslands uprovokerede angreb på det suveræne Ukraine den 24. februar 2022 står som en påmindelse om, at freden og friheden aldrig er givet eller varer evigt. Kun hvis vi tager ansvar for freden og samarbejder med dem, der lige som os sætter friheden højt, kan vi sikre fred i Danmark og Europa.

Danskernes 'ja' den 1. juni 2022 til at afskaffe forsvarsforbeholdet og deltage fuldt ud i det europæiske forsvarssamarbejde var et klart signal om, at Danmark ønsker freden og samarbejdet med vores ligesindede, demokratiske allierede i EU. Det er med dét afsæt, at Venstre ønsker, at Danmark skal tage større ansvar for egen sikkerhed i en stadig mere usikker verden.

Større ansvar for eget forsvar

Den aktuelle udvikling viser, at Danmark og EU må tage større ansvar for egen sikkerhed, og ikke blot ligge i ly af større magter. Verden er fuld af stormagter med diktatorer i spidsen, der hverken respekterer landegrænser eller menneskeliv. Vi kan ikke bare se på, mens de behandler andre nationer, som det passer dem. Danmark og EU skal aktivt deltage i internationale initiativer, der har til hensigt at fremme fred, demokrati og frihedsrettigheder, der er en forudsætning for fremgang og velstand.

Det er nu tid til at spille en aktiv forsvarspolitisk rolle i EU, så vi på den måde kan bidrage til vores sikkerheds-mæssige pligter over for vores europæiske naboer og allierede i NATO-alliancen. Vi skal overveje, hvilke projekter vi ønsker at deltage i, men også hvilke projekter vi gerne selv ser – og iværksætte dem.

Danmark skal være en aktiv deltager i EU's forsvarssamarbejde (PESCO), det europæiske forsvarsagentur og den europæiske forsvarsfond, og vi skal deltage og initiere projekter, som er i Danmarks og NATO's interesse.

Med afskaffelsen af forbeholdet kan Danmark bidrage i en række operationer, som har betydning for sikkerheden i EU's nærområde. Det spænder fra bidrag til Operation Althea i Bosnien-Herzegovina til deltagelse i EU's mission EUMAM, som har sikret afgørende træning af titusindvis af ukrainere i slipstrømmen på den russiske invasion.

Danmark skal løbende deltage aktivt i missioner, som er centrale for sikkerheden på det europæiske kontinent og varetagelsen af centrale danske interesser. Det kan eksempelvis være opretholdelsen af de frie handelsruter til søs og stabiliseringsindsatser i Nordafrika.

Et nyt partnerskab om forsvarssamarbejde

I stedet for at afvente en lang optagelsesproces, som kan tage mange år, bør EU knytte tættere forbindelse til de lande mod øst, der søger om optagelse i EU. Venstre foreslår, at Danmark tager initiativ til et partnerskab om forsvarssamarbejde mellem EU og disse ansøgerlande.

Der vil i første omgang være tale om Ukraine, Moldova, Georgien og et eller flere af ansøgerlandene på Vestbalkan. Disse lande vil få mulighed for at blive en del af EU's forsvarssamarbejde, indtil de kan blive fulde medlemmer af EU, men modsat EU's medlemslande vil disse lande ikke skulle betale eget bidrag.

Venstre foreslår et partnerskab om forsvarssamarbejde, der giver deltagende lande medlemskab af EU's forsvarsfond, Forsvarsagenturet og PESCO, samt adgang til at deltage i EU's fælles militære og civile missioner. Herudover vil landene få observatørstatus til møderne mellem EU's forsvars- og udenrigsministre samt relevante møder i Det Europæiske Råd.

EU skal være en stærkere udenrigspolitisk aktør

Udenrigspolitisk opererer Danmark og EU i en stadig mere anspændt verden, hvor sikkerhedsmæssige og handelsmæssige spændinger med især Rusland og Kina tager til. Også i Mellemøsten og i Arktis er der et stigende behov for udenrigspolitisk ageren.

Samtidig er nye supermagter ved at rejse sig, blandt andet Indien. Hvis vi skal sikre, at demokratiske lande, såsom Indien, skal stille sig på de vestlige demokratiers side i en stadig mere urolig verden, kræver det, at EU tilbyder forståelse, samarbejde og samhandel.

Venstre ønsker, at EU og Indien i den kommende valgperiode indgår en frihandelsaftale, der skal styrke de økonomiske og politiske relationer mellem vores to regioner.

Der er problemer i Afrika med migration, pirateri og et Rusland og Kina, der fylder stadig mere. Det afrikanske kontinent er dermed af stor strategisk betydning for EU's udvikling og kræver en særlig indsats. EU har en klar interesse i at tilbyde vores assistance i fuld respekt for de enkelte landes ret til selvbestemmelse.

EU's skal være med til at fremme investeringer og fjerne handelsbarrierer i samhandlen med det afrikanske kontinent, så vi sikrer reel økonomisk vækst, som modsvar til kinesisk og russisk aktivitet på kontinentet, der fanger afrikanske lande i stor gæld og afhængighed af disse regimer.

EU skal kunne agere i den stadig mere urolige verden, hvor der vil være behov for at kunne sætte foden ned over for autokratiske regimer. Vi risikerer at tabe, hvis vi ikke kan agere. Og den manglende beslutningsdygtighed bliver udfordret mere og mere ift. sanktioner, missioner og forsvarsindustrielle initiativer. Vi har desværre set, at enkelte lande, især Polen og Ungarn, har stillet sig i vejen for, at EU har kunne tale med en stemme. Det må ikke blive et problem i fremtiden.

Beslutninger om sanktioner i EU skal overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal, som den såkaldte 'passerelle'-klausul giver mulighed for i den nuværende traktat.

Der skal være styr på grænserne i EU

Klimaforandringer, konflikter og voldsomt voksende befolkninger i Afrika og i Asien vil i mange år fremover betyde, at flygtninge og flere migranter vil søge mod Europa. Dette kræver en human, ordentlig og realistisk migrationspolitik, som kombinerer en styrket kontrol med EU's ydre grænser med hjælp i nærområder og med en forebyggende indsats gennem en effektiv og frihedsorienteret udviklingsbistand.

EU's ydre grænse skal beskyttes effektivt for at forhindre ulovlig migration og styrke indsatsen mod terror og anden kriminalitet. Det er en afgørende forudsætning for velfungerende indre grænser.

Der er brug for en intelligent indsats ved den danske grænse, hvor kontrol suppleres af politifaglige vurderinger af, hvilke tiltag der virker bedst. Det skal ske med respekt for livet i grænselandet og de udfordringer, kontrollen giver. Mange familier færdes på kryds og tværs af grænsen til daglig, og pendlere er med til at besætte vigtige job i blandt andet social- og sundhedssektoren. Dem skal vi hjælpe, så vi sikrer så effektiv og gnidningsfri en kontrol som muligt. Løsningen handler i høj grad om teknologi.

Venstre vil sikre, at Danmark opnår en stadig mere intelligent grænsekontrol, hvor fysisk kontrol er et element, som spiller sammen med styrket baglandskontrol og brug af ny teknologi som droner og nummerpladescannere.

EU's asylsamarbejde skal reformeres, og Venstre vil insistere på, at der arbejdes på en realistisk helhedsplan, der sikrer de ydre grænser og effektivt sætter en stopper for menneskesmuglernes kyniske forretningsmodel.

EU's grænse- og kystbevogtningsagentur, FRONTEX, skal styrkes betydeligt, og Danmark skal løbende bidrage med militære kapaciteter til FRONTEX, så vi aktivt og håndfast støtter det vigtige arbejde med at sikre EU's ydre grænse.

Der skal etableres modtagecentre for flygtninge og asylansøgere uden for Europa i EU-regi eller i samarbejde med en række andre lande på en måde, der lever op til internationale forpligtelser.

2. Vores børn skal sikres en grøn og mangfoldig klode

Vores klima og miljø står over for alvorlige menneskeskabte udfordringer i form af klimaforandringer, biodiversitetskrise, affaldsproblemer og ressourceknaphed.

I Venstre vil vi levere en klode til den næste generation, der er i bedre stand end den, vi selv overtog. Det kræver resolut handling.

Det er ikke noget, ét enkelt land kan klare alene. Globale udfordringer kræver globale løsninger, og hvis vi ikke får alle med, nytter den enkeltes bidrag lidt. Danmarks CO₂-udledning udgør kun 0,1 procent af verdens samlede udledninger, og selv EU's samlede udledninger udgør kun lidt over 9 procent. I EU kan vi med fælles beslutningsprocesser, fælles marked og fælles standarder gøre en reel forskel, der rækker ud over vores egne grænser og sætter eksempler til efterfølgelse over hele kloden. Derfor er EU-samarbejdet centralt.

Jo mere ambitiøs EU's klimapolitik er, jo mere kan vi i Danmark rykke udviklingen. Vi har mange af de grønne ideer og virksomheder, der kan levere løsningerne. Derfor skal Danmark gå forrest i EU, når det gælder klimamål, vedvarende energi og energieffektivitet.

Venstre arbejder for en ambitiøs, markedsbaseret grøn omstilling i EU, hvor Det Indre Marked understøtter den rette klimaadfærd, og samtidig sikrer, at omstillingen sker på den mest effektive måde, hvor vi undgår unødige byrder og dobbeltregulering. Derfor er implementering også helt afgørende for, at vi når i mål.

Mere vedvarende energi i EU

I den forgangne valgperiode har der været meget snak om klimamål. Ambitiøse mål er gode og vigtige, men når de er sat, skal der resolut handling bagefter. Hvis vi skal nå vores klimamål, så skal der turbo på den grønne omstilling. Vi skal opføre meget mere vedvarende energi, både i Danmark og i resten af EU, men det er ikke gjort med det alene. På Det Indre Marked for energi er der behov for de rette rammer i form af fælles regler og certifikater, der gør den grønne omstilling til en bedre forretning og giver større sikkerhed for grønne investeringer. Det er en markedsbaseret grøn omstilling, der skal få os i mål.

Venstre vil arbejde for en markedsorienteret løsrivelse fra fossile brændstoffer på EU-plan. Dette kan kun ske med en aktiv indsats fra EU, der inkluderer fælles tiltag både for bygge- og transportsektoren (person- og lastbiler, skibsfart og fly).

En fuld udrulning af EU's indre energimarked sigter også imod at undgå flaskehalse i det europæiske forsyningsnet, der for eksempel opstår i grænselandet mellem Danmark og Tyskland, hvor energien fra danske vindmøller ikke altid kan få lov at blive anvendt i Tyskland.

Vi skal sætte turbo på opførelsen af vedvarende energi ved at lette de administrative processer, så nye anlæg til vedvarende energiforsyning kan opføres hurtigere end i dag.

Vi skal udbygge Det Indre Marked for energi og fjerne flaskehalse i det europæiske el-net ved at sikre retten til transportere og sælge den grønne strøm, vi producerer i Danmark, på tværs af grænserne.

Hvis vi skal nå i mål med den enorme omstilling, skal vi prioritere markant flere midler til forskning i fremtidens teknologier, og vi skal ikke udelukke noget. Atomkraft er igen blevet aktuel som en del af energidebatten, fordi det er en pålidelig og CO₂-neutral energikilde. Atomkraft er allerede en fast del af energiforsyningen i flere EU-lande, og ifølge FN er atomkraft en vigtig brik, hvis vi skal frigøre os fra fossile energikilder.

Vi skal prioritere markant flere midler til forskning i klimateknologier, som er nødvendige for, at vi kan nå vores mål, blandt andet igennem EU's forskningsprogram Horizon Europe.

Venstre vil arbejde for, at der skal etableres en ny lovgivningsramme, som sikrer, at atomkraft og andre udviklingsteknologier har en reel chance for at nå markedet, og atomkraft skal klassificeres permanent som en grøn investering i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer.

Ens konkurrencevilkår for landbruget i EU

Landbrugserhvervet spiller en vigtig rolle i den grønne omstilling. Vi skal udvikle og ikke afvikle landbruget i Danmark. Vi skal sikre fødevarerhvervene som stærke, bæredygtige og konkurrencedygtige erhverv i fremtiden. Det skal vi gøre ved at skabe nye rammer for de primære erhverv, hvor bæredygtighed er et konkurrenceparameter på linje med pris.

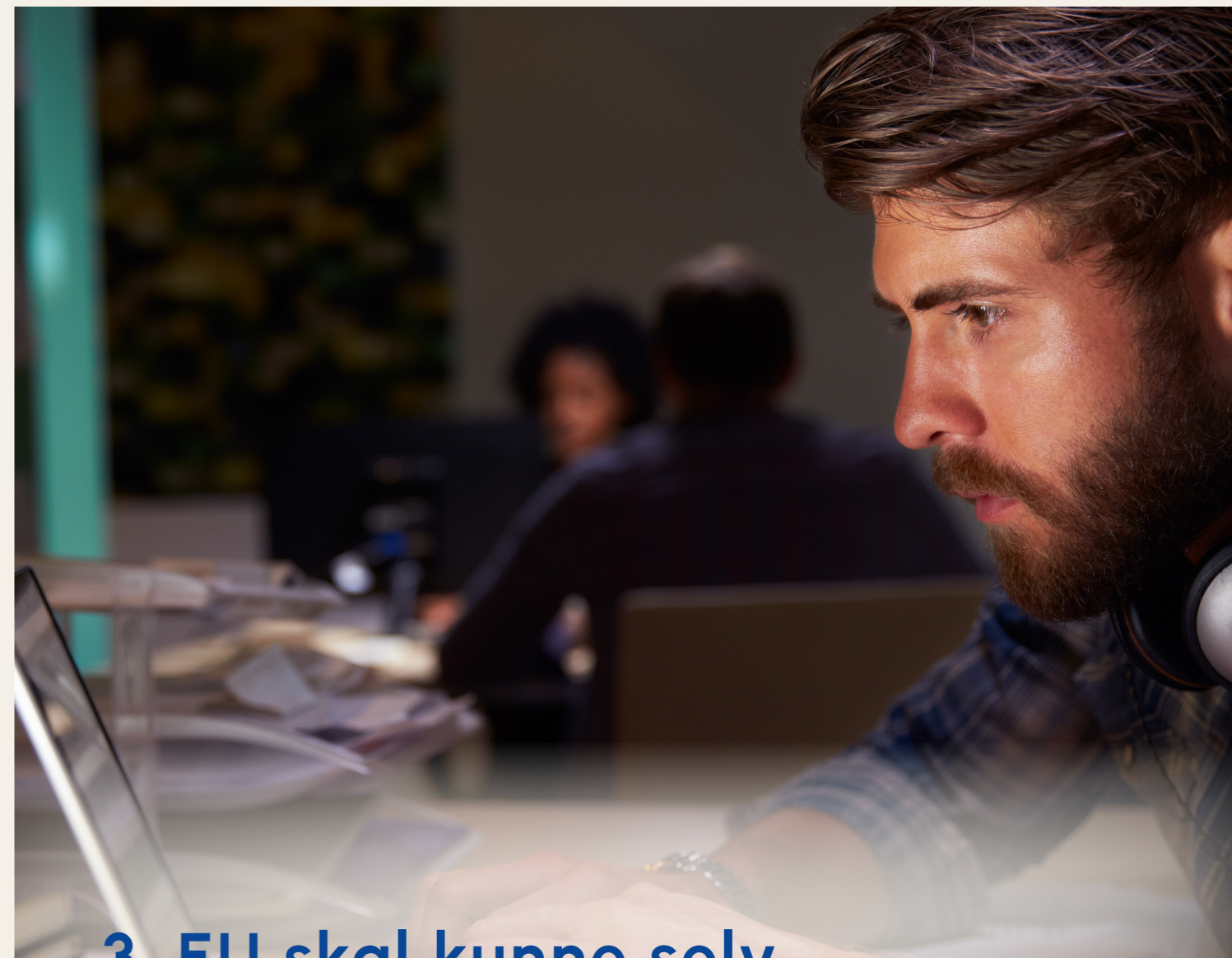
Danmark kan og skal gå forrest i klimaomstillingen, men hvis vi skal gøre en endnu større forskel for klimaet, skal vi have resten af verden – og ikke mindst Europa – med på bølgen.

Venstre ønsker en fælles EU-pris for CO₂-udledning i landbruget, eventuelt i form af en europæisk CO₂-afgift, der skal sikre dansk landbrugs konkurrenceevne i EU. EU-løsningen skal udformes i respekt for processen i Danmark og med fokus på så ensartede vilkår og så lidt bureaukrati som muligt.

Samtidig skal vi have en diskussion af, hvad landbrugsjorden skal bruges til, under hensyntagen til den private ejendomsret. Det er både efterspørgsel efter flere arealer til skovrejsning, biodiversitetstiltag og fødevarer samt til opførsel af vedvarende energi såsom solceller. Hvis vi skal gøre alle disse ting samtidigt, vil det kræve bedre rammer for at udnytte landbrugsarealerne.

Samtidigt stiger efterspørgslen efter fødevarer på globalt plan. Derfor skal vi finde en måde, hvorpå fødevarerforsyning, klimamål og naturhensyn kan gå hånd i hånd. I stedet for at sende fødevarer til udlandet, skal den være case på, hvordan verden kan gribe produktionen bæredygtigt og effektivt an. Fremtidens fødevarer skal udvikles i EU.

EU skal skabe rammerne for, at Europa kan blive et globalt centrum for produktion af fremtidens bæredygtige fødevarer og nye produktionsformer og teknologier såsom vertical farming.

3. EU skal kunne selv – digitalt og industrielt

Verden gennemgår i disse år en rivende udvikling på nært sagt alle punkter. Vi befinder os i overgangen fra én periode til en anden, hvor både lande og mennesker forholder sig til hinanden på en ny måde.

I mange år er verden blevet mindre og mindre, og de globale løsninger stadig mere ens. Nu ser vi i stedet en tendens til, at løsninger bliver mere og mere regionale og dermed uens. Det skaber et større behov for, at EU som region kan mere selv, hvis vi ikke skal sakke bagud i forhold til andre regioner. Det gælder økonomisk, politisk og militært, men også i forhold til forsyning af fødevarer, energi og naturressourcer. EU skal være rustet til fremtidens globale konkurrence.

Man kan ikke tale om den globale konkurrence uden at komme ind på digitalisering. Verdensøkonomien og den digitale verden smelter sammen i hidtil uset grad. Det stiller nye krav til, hvordan vi indretter samfundet, og der er behov for at sætte sunde og frihedsskabende rammer for en verden, vi endnu ikke har set.

Venstre ønsker, at Danmark får en plads i front for denne udvikling. Vi er langt fremme med digitaliseringen af samfundet i sammenlignet med andre lande i EU, og hvis vi kan få dem med, ligger der et stort potentiale for øget eksport.

Den nye verdensorden kræver nyt fokus og nye svar. Derfor er det i den kommende valgperiode afgørende, at vi forholder os til forandringerne i verden omkring os.

EU skal kunne mere selv

Spørgsmålet om åben strategisk autonomi – at Europa i højere grad gør sig uafhængig af andre af verdens regioner – kommer til af præge europæisk politik i mange år frem. Det er i sidste ende et spørgsmål om sikkerhedspolitik.

Da Ruslands krig mod Ukraine brød ud, oplevede vi for alvor, hvad det betyder, hvis vi gør os afhængige af eksempelvis energi fra et autoritært regime.

Det samme gælder på en række andre områder. I USA og Kina har man iværksat massive statsstøtteprogrammer, der skal styrke de hjemlige virksomheder i den globale konkurrence, og i flere europæiske lande er der lignende tanker. Selv om de fleste regeringer i EU officielt bekender sig til frihandel, viser praksis, at mange har travlt med at beskytte egne virksomheder og hjemmemarkedet og skærme af for omverdenen. Krig, energikrise og inflation har fået flere EU-lande til at efterspørge mindre budgetdisciplin, mere statsstøtte og dermed mere offentlig gæld.

På lang sigt vil det svække europæisk økonomi yderligere, hvis vi accepterer, at der gives statsstøtte med den brede pensel, fordi statsstøtte forvrider investeringer, sænker produktiviteten og underminerer den lige konkurrence på Det Indre Marked. Derfor insisterer Venstre på at stå på en ansvarlig og markedsorienteret økonomisk politik – også i EU.

EU's svar på andre landes programmer for statsstøtte skal ske fornuftigt og balanceret uden at optrappe brugen af statsstøtte.

Vi skal i fællesskab definere, hvilke strategiske sektorer der er så vitale, at det eventuelt kan berettige statsstøtte til at hjælpe dem i gang og holde dem kørende. Det kunne være energiforsyning, kritiske råvarer, medicin og militærteknologi. Kun i de definerede sektorer må de nuværende statsstøtteregler lempes.

Under Covid-krisen blev der ekstraordinært aftalt hjælpepakker, der skulle stimulere økonomien og få os gennem krisen. Der kommer dog altid en krise til, og hvis svaret hver gang bliver mere gæld og mere statsstøtte, så kan det på lang sigt underminere Det Indre Marked og vores økonomi. Derfor bør nye statsstøttetiltag som udgangspunkt være midlertidige og målrettede.

EU skal etablere og opretholde et solidt og balanceret pandemiberedskab, så vi kan reagere bedre og hurtigere på en eventuel ny fremtidig pandemi.

Der er behov for at sikre en vis åben strategisk autonomi i EU, så vi undgår at havne i nye forsyningskriser på grund af vores afhængighed af andre regioner. Men nøglen til åben strategisk autonomi er ikke kun statsstøtte. Vigtigere endnu er det at sikre de rette rammer for vores virksomheder, så de kan klare sig i den globale konkurrence. Vi skal fastholde, at vi EU arbejder for en åben verdensøkonomi, men samtidig forholde os til, at EU må handle strategisk for at sikre vores egen autonomi.

For at styrke europæisk autonomi og konkurrenceevne er der brug for at se på, om der er barrierer i lovgivningen, der står i vejen for innovation og for, at kritiske sektorer kan vokse og være levedygtige.

Vækst gennem digitalisering

Digitalisering kan være med til at løse nogle af de store konkrete udfordringer, vi står overfor som samfund, herunder klimakrisen og manglen på arbejdskraft. Samtidig skaber digitalisering vækst, velfærd og velstand. Den fremdrift skal EU være med til at sikre, fordi digitalisering er grænseoverskridende og kræver fælles europæiske løsninger. Gevinsten vil være enorm for dansk økonomi, men der er stadig mange barrierer, der skal fjernes, for at digitaliseringen bliver en succes. EU har gennemført en række konkrete initiativer de seneste år – blandt andre de såkaldte "Digital Services Act", "Digital Markets Act" og "Data Act". Det er centralt, at vi i EU får skabt de rette rammer for at sikre, at europæiske digitale virksomheder kan etableres, udvikle sig og være konkurrencedygtige.

Data er fremtidens guld, og digitaliseringen er den næste "industrielle revolution". Hvis ikke vi får en europæisk fod ind på dette marked, vil vi blive sat langt bagud i den globale konkurrence.

EU's digitaliseringspolitik skal fokusere på udbredelse, uddannelse og inklusion. Det er afgørende for vores økonomi, at vi får de andre EU-lande med i digitaliseringen, så vi fortsat kan handle og samarbejde, også når flere løsninger bliver digitale.

Der skal udvikles fælles standarder for bl.a. brugeridentifikation, så løsninger kan bruges frit på tværs af landegrænser, og så der opstår en sund konkurrence på kvalitet og pris. Digitale infrastrukturer skal beskyttes, og det skal sikres, at der er alternative kommunikationslinjer og datalagre til rådighed, så sårbarheden reduceres bedst muligt.

Ansvarlig digital lovgivning

Sideløbende med de mange fordele gør digitalisering os sårbare over for cyberangreb, misinformation, desinformation, men også mere personlige konsekvenser som afhængighed, ensomhed og usund livsstil. Derfor skal vi tænke os godt om, når vi lovgiver om digitalisering i EU.

Data-etik skal tænkes ind fra start af, når der både udvikles og anvendes offentlige samt private digitaliseringsløsninger. EU skal sikre en balanceret regulering af området, som sikrer borgernes sikkerhed, tillid og rettigheder, men samtidig ikke opstiller unødige barrierer for udvikling og brug af teknologierne.

Som en nyere forgrening inden for digitalisering er kunstig intelligens kommet på banen. Kunstig intelligens har et kæmpe potentiale, der kan være med til at frigive arbejdskraft, løfte kvaliteten i vores opgaveløsning og gøre det nemmere at være borger. Men kunstig intelligens medfører også etiske dilemmaer og risici, vi ikke før har skulle adressere. Det skal vi tage alvorligt. For Venstre er det centralt, at vi favner denne udvikling og ser realistisk på, hvordan den skal anvendes. Vi skal ikke stå i vejen for fremskridtet, men gå til det med sund fornuft.

Venstre ønsker en fornuftig digital lovgivning i EU, der sikrer EU en position som frontløber og innovationscenter, men samtidigt adresserer teknologiens mange udfordringer på en måde, der skaber inspiration for lovgivere uden for Europa.

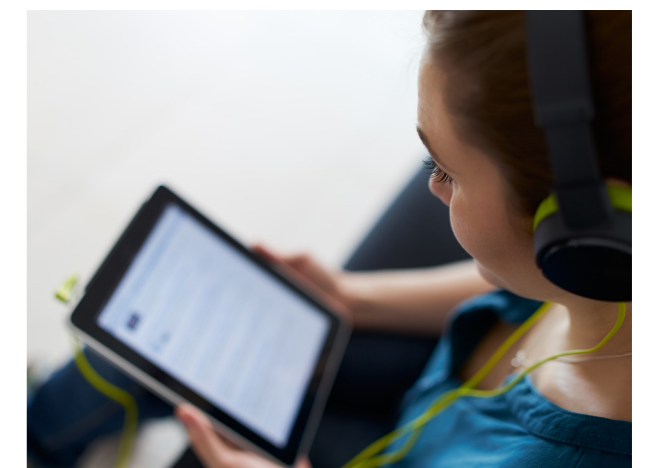
EU skal have ordentlige sanktionsmuligheder overfor techgiganter, der ikke overholder lovgivningen om blandt andet persondatabeskyttelse og deling af ulovligt indhold.

For at der kan være tillid til den digitale udvikling, kræver det bedre balance imellem regler for databeskyttelse, cybersikkerhed og forbrugerbeskyttelse. Vi har tidligere set, hvordan særligt de vidtgående dokumentationskrav i de såkaldte GDPR-regler – om beskyttelse af persondata – har skabt store problemer for virksomheders og foreningers behandling af persondata.

Lovgiverne skal balancere hensynet mellem at sikre datasikkerheden og muliggøre digitaliseringen, så vi undgår den slags overbureaukratisk udmøntning i fremtiden.

EU skal sikre de bedste rammer for, at vores offentlige og private digitale løsninger er sikret mod cyberangreb.

Venstre skal arbejde for, at rammerne fra EU – også på dette felt – ikke bliver unødigt komplekse for hverken borgere eller virksomheder.

4. Vi skal kæmpe for mere marked og frihandel

Danmark er et velstående land, fordi vi handler med verden og landene omkring os.

Det Indre Marked i EU – med en halv milliard forbrugere – er et af verdens mest attraktive, og de europæiske landes økonomier er blandt de stærkeste og mest troværdige. Det skyldes, at man siden det europæiske samarbejdes start har fokuseret på at skabe velstand gennem samhandel, og har skabt et stærkt Indre Marked med fælles standarder og regler.

Det Indre Marked bidrager i høj grad til den danske velstand og arbejdspladser i hele landet. Cirka 50 procent af dansk eksport går til Det Indre Marked. Omkring 500.000 danske arbejdspladser er afhængige af Det Indre Marked.

Og Danmarks velstand er 100 mia. kroner højere, end den ville have været, hvis Danmark ikke var medlem af Det Indre Marked i EU.

Skal vi skabe et endnu rigere Danmark, skal vi derfor skabe rammerne for, at Europa præges af vækst, udvikling og nye arbejdspladser. Øget vækst er forudsætningen for, at vi kan investere i alt det, vi gerne vil, såsom velfærd og forsvar.

Venstres EU-politik handler derfor om at bidrage til sunde, holdbare økonomier i hele EU. Vi skal skubbe på for en styrkelse af Det Indre Marked, finanspolitiske regler, der nedbringer de offentlige gældsposter og nye veje til frihandelsaftaler. Derigennem kan vi skabe en stærk dansk økonomi i et stærkt Europa.

Protektionisme er igen populært – både i og uden for EU. Hvis de store økonomier lukker sig om sig selv og ikke fører en aktiv frihandelspolitik, risikerer det at gå ud over vores vækst og velstand. Den økonomiske udvikling i EU går i forvejen langsommere end i andre dele af verden, og overregulering vil kun forstærke den tendens.

Venstre står fast på en ansvarlig og handelsorienteret politik, der sikrer, at Danmark og Europa også er attraktive og stærke økonomier fremover.

Sunde offentlige budgetter i hele EU

Der har på europæisk niveau været fokus på, at landene fører en ansvarlig finanspolitik. Det er blandt andet sket gennem den såkaldte Vækst- og Stabilitetspagt. Og selvom det har haft en effekt, er der i dag stor forskel på holdbarheden af økonomierne på tværs af EU.

Danmark har løbende gennemført ansvarlige reformer, der har sikret, at flere bidrager til fællesskabet, og som har styrket de offentlige finanser. Det samme har flere af vores nabo-lande gjort, men vi er nødt til at få alle med, hvis vi skal sikre, at EU fortsat et stærkt økonomisk område i fremtiden. Derfor skal vi holde fast i vores fælles budgetregler, der har skabt langsigtet holdbarhed i vores økonomier.

Vi har på europæisk plan fastsat grænser for offentligt underskud og gæld med henblik på at sikre sunde offentlige budgetter i hele EU. Men Covid-krisen satte de fælles økonomiske spilleregler ud af kraft. Vækst- og stabilitetspagten og EU's statsstøtte retningslinjer blev suspenderet, så medlemslandene kunne understøtte deres økonomier gennem krisen. Det har været fornuftigt i den ekstraordinære situation, men det må ikke blive den nye normal.

Vi skal fastholde kravene til en sund finanspolitik i alle lande, når EU's finanspolitiske regler skal reformeres.

Der skal fortsat være fokus på balance i de offentlige budgetter og på at lande med høj gæld, skal lave reformer og nedbringe deres offentlige gæld.

Samtidigt må vi erkende, at EU's budget og medlemsstaternes bidrag er blevet større over de seneste år. Det skyldes dels hullet efter Storbritanniens udtræden af EU og hjælpepakkerne under Covid-krisen, og dels EU's nye opgaver og udfordringer såsom den grønne omstilling og krigen i Europa.

Nye udgifter kan også fremover være nødvendige, men de skal finansieres på ansvarlig vis. Derfor mener Venstre, at der fortsat skal være fokus på at prioritere mellem indsatser, omdirigere ubrugte midler og kun i ekstraordinære situationer optage fælles lån til finansiering af nye udgifter.

Fælles gældsoptag i EU skal være forbeholdt særlige situationer, som vi så det i forbindelse med Covid-pandemien, og det skal kun undtagelsesvist benyttes.

Skal der prioriteres penge til nye indsatser, skal det som udgangspunkt ske ved omprioriteringer i EU's eksisterende budget.

Europa-Parlamentet bør gå foran og afskaffe sin rejseaktivitet mellem Strasbourg og Bruxelles, der årligt koster 850 mio. kroner³, og således få ét sæde.

Et styrket Indre Marked er vejen til danske arbejdspladser

Det Indre Marked er hjørnестenen i det europæiske samarbejde, der har skabt millioner af arbejdspladser og sikret økonomisk vækst. Succes kan i høj grad tilskrives *de fire friheder*, der består i fri bevægelighed over grænserne for varer, tjenesteydelser, penge og mennesker. Hjørnестenen i Venstres europapolitik er af samme grund en massiv satsning på frihandel og vækst gennem et veludbygget indre marked.

Venstre mener, at der behov for en ambitiøs politik for Det Indre Marked, der sigter mod færre og ikke flere handelsbarrierer. Der er et stort uforløst potentiale, hvis vi kan udbygge Det Indre Marked fuldt ud. For eksempel kan tjenesteydelser bidrage med op mod 300 mia. euro ekstra til den europæiske økonomi⁴.

Vi vil arbejde for, at EU's nye industripolitik skal styrke Det Indre Marked. Vi skal fjerne barrierer og gøre det endnu lettere at handle på tværs af EU.

Venstre vil udbygge Det Indre Marked for tjenesteydelser ved at sikre fælles regulering med fokus på håndhævelse og korrekt implementering af Servicedirektivets regler for handel med tjenester.

Vi skal samtidig gøre det nemmere for danske unge at benytte sig af den frie bevægelighed til at tage til udlandet for at studere og uddanne sig. For det er sundt at bo og leve i et andet EU-land og lære et nyt sprog og en ny kultur at kende. Det er erfaringer, man kan bruge i livet og på arbejdsmarkedet.

Venstre vil arbejde for et mere harmoniseret system for meritoverførsel på højere uddannelser. Det skal styrke unge menneskers lyst til og mulighed for at rejse til udlandet og studere.

Venstre ønsker at styrke og udvide det populære Erasmus+ program, som støtter tiltag inden for uddannelse, ungdom og idræt.

Der har været en tendens til i EU-lovgivning at pålægge unødigt restriktive dokumentationskrav på erhvervslivet for eksempel i hvidvaskreglerne. Hertil kommer, at Danmark har haft tendens til at være overambitiøs med at gennemføre EU's lovgivning, og det har ført til overimplementering af EU-regler. Det har gjort det dyrere at drive virksomhed i Danmark, og derfor svækket den danske konkurrenceevne.

En række andre EU-lande har det modsatte problem – nemlig at reglerne ikke bliver implementeret fuldt ud. Venstre ønsker et opgør med denne åbenlyst urimelige praksis, så vi får et styrket indre marked med fokus på implementering og håndhævelse.

Der skal nedsættes et europæisk implementeringsråd – efter dansk forbillede – der løbende skal overvåge implementering og sikre ensartet håndhævelse af fælles regler.

Venstre ønsker skrappe sanktioner over for lande, der bevidst underimplementerer EU-lovgivning og bryder med de fælles spilleregler.

Flere nye frihandelsaftaler

En aktiv frihandelspolitik er en forudsætning for at skabe vækst og velstand. Derfor ønsker Venstre mere frihandel via nye eller revidering af eksisterende handelsaftaler.

Desværre ser vi flere og flere tendenser til det modsatte: Øget protektionisme og øget statsstøtte. Opbakningen til frihandel er under pres, og det internationale, regelbaserede handelssystem oplever dette pres tydeligt – ikke mindst i form af handelsspændinger mellem Kina og USA. Hvis de store økonomier lukker sig og ikke fører en aktiv frihandelspolitik, risikerer det at gå ud over vores vækst og velstand. Den økonomiske udvikling i EU går i forvejen langsommere end i andre dele af verden, og overregulering vil kun forstærke den tendens.

I den seneste valgperiode er udviklingen i antallet af nye frihandelsaftaler, som EU forhandler og indgår, nærmest gået i stå. I den seneste valgperiode fra 2014 til 2019 trådte 24 nye frihandelsaftaler i kraft, mens der i denne valgperiode blot er indgået tre nye frihandelsaftaler, hvoraf den ene er post-Brexit-aftalen med Storbritannien⁵. Det er en helt uacceptabel udvikling, fordi frihandel er det, der har knyttet os sammen og skabt fred, vækst og velstand i Europa.

EU skal genstarte sin frihandelspolitik, gå forrest for at sikre nye frihandelsområder i alle dele af verden og forhandle og færdiggøre flere frihandelsaftaler i den kommende valgperiode.

Venstre vil arbejde for, at øget markedsadgang og harmonisering af tekniske standarder får prioritet i EU's handelsaftaler.

Gennem handel kan vi påvirke verden omkring os – også vores samarbejdspartneres syn på demokrati, socialt ansvar og klima. Desværre har vi set en udvikling, hvor dagsordener om eksempelvis arbejdstager-rettigheder og miljøhensyn er endt med at stå i vejen for, at nye handelsaftaler kan blive indgået og ratificeret. Hvis ikke vi lykkes med at forpligte vores samarbejdspartnere økonomisk, så lykkes vi aldrig med at påvirke dem i mere liberal og demokratisk retning.

Derfor er der behov for en genstart af EU's frihandelspolitik, hvor fokus er på at indgå mere enkle handelsaftaler, der hvor vi kan, og med dem der vil. Det er vigtigt for vores økonomi og velstand, at vi etablerer og udvikler handelsrelationer med lande uden for EU, og uden samhandel kommer vi heller ikke nogen vegne med at påvirke demokrati, sociale forhold og klimahandling i disse lande.

Venstre ønsker mere realisme på frihandelsområdet, hvor vi igen skal have fokus på samhandel.

Venstre ønsker specifikt, at EU og Indien indgår en frihandelsaftale i den kommende valgperiode.

5. Vores værdier skal forsvares – og demokratiet styrkes

Europa er det sted i verden, hvor demokrati og liberale frihedsværdier står stærkest. Det skal de blive ved med, og derfor må demokrati og retsstatsprincipperne ikke tages for givet i EU.

De fælles værdier, såsom demokrati, retsstat, frihed, ligestilling og ytringsfrihed, er grundpillen i det europæiske samarbejde. Det er værdier, som vores forfædre i generationer har kæmpet for at etablere, fastholde og udvikle, og som ikke er givne, hvis ikke vi selv er parate til at kæmpe for dem.

Erfaringer fra de senere år viser, at vores demokrati og frihedsværdier er under pres fra flere sider. En del af presset er inspireret og støttet af fremmede magter, og især Rusland, som med sin propaganda, hybride angreb og fysisk magt forsøger at øve indflydelse på – og ødelægge – demokratier i Europa.

En del af presset er også opstået inden for EU's egne grænser, hvor vi flere steder ser vores fælles værdier trådt under fode i relation til retsstatsprincipper, demokratiske spilleregler og menneskerettigheder.

Det er i sidste ende en kamp om vores frihed, demokrati og levevis. Det handler om retten til at være, som man er, at leve som man vil og med hvem man vil. Det handler om at blive behandlet ordentligt og lige, uanset køn, oprindelse eller status i samfundet. Og det handler om at kunne deltage i demokratiet og have medbestemmelse over de politiske processer. Med andre ord hele grundlaget for det europæiske fællesskab.

Derfor er det afgørende vigtigt, at EU-landene står vagt om de fælles værdier og slår hårdt ned, når de bliver truet. Det gælder uden for såvel som inden for EU's grænser. Den frie verden skal stå sammen, hvis vores måde at leve på skal bestå, og vi skal være klar til at invitere de lande, der deler vores værdier og verdensanskuelse, inden for. For hvis vi ikke er parate til at kæmpe for vores værdier, risikerer vi at miste dem.

Brud på retsstatsprincipperne

EU skal prioritere en forstærket fælles indsats for retsstatsprincipper, demokrati og menneskerettigheder, både i medlemslandene og i landene omkring EU. I snart to årtier har verden set tilbagegang for frihed og demokrati⁶. Også i EU har vi set, at lande som Polen og Ungarn gradvist har undermineret deres egen retsstat.

Det er blandt andet gået ud over de uafhængige domstole, frie og lige valg, ligestilling, ytringsfrihed, korruption samt kvinders og minoriteters rettigheder.

Venstre ønsker at fastholde og øge presset på medlemsstater, der underminerer retsstaten, ved hjælp af politiske værktøjer som retsstatsmekanismen, der effektivt smækker EU-pengekassen i over for de regeringer, som ikke lever op til retsstatsprincipperne.

Polen og Ungarns medlemskab af EU er på én gang et problem og en mulighed for EU. Det er problematisk, hvis disse tendenser spredt sig til flere EU-lande, fordi det for alvor vil sætte de europæiske demokratier under pres, men der er samtidig en mulighed for at dæmme op for udviklingen, fordi de er en del af vores fælles politiske samarbejde.

Derfor skal EU-lande, der forbyder sig mod retsstatsprincipperne, ikke smides ud, men i stedet presses gennem sanktioner.

Venstre ønsker at styrke EU-domstolen, så sager om krænkelse af retsstaten kan afgøres hurtigere, samt give EU-kommis-sionen mulighed for at udstede bøder

Misinformation og angreb på demokratiet

Den udbredte og systematiske brug af mis- og desinformation er en trussel mod demokratiet, og det står i dag klart, at både præsidentvalg, parlamentsvalg og folkeafstemninger de senere år er blevet påvirket af koordinerede angreb fra fremmede magter. Den grænseoverskridende trussel er veldokumenteret, og den demokratiske krise har længe været åbenbar for enhver. Ikke mindst de nye hybride trusler: angreb på kritisk infrastruktur fra fremmede magter og systematisk hacking på virksomheder og institutioner. EU bør derfor lede arbejdet for at sikre det europæiske demokrati.

Venstre vil arbejde for, at EU sikrer fælles regler for cybersikkerhed og støtter initiativer til kamp mod hybrid krig.

Udvidelse med nye EU-medlemslande

Østudvidelsen i 2004 var en stor succes for EU. Under ledelse af Danmarks daværende statsminister, Venstres formand Anders Fogh Rasmussen, forhandlede man optagelsen af 10 nye medlemslande på plads med øget velstand og stabilitet til følge. Siden er yderligere tre lande optaget i EU, der nu tæller 27 medlemslande.

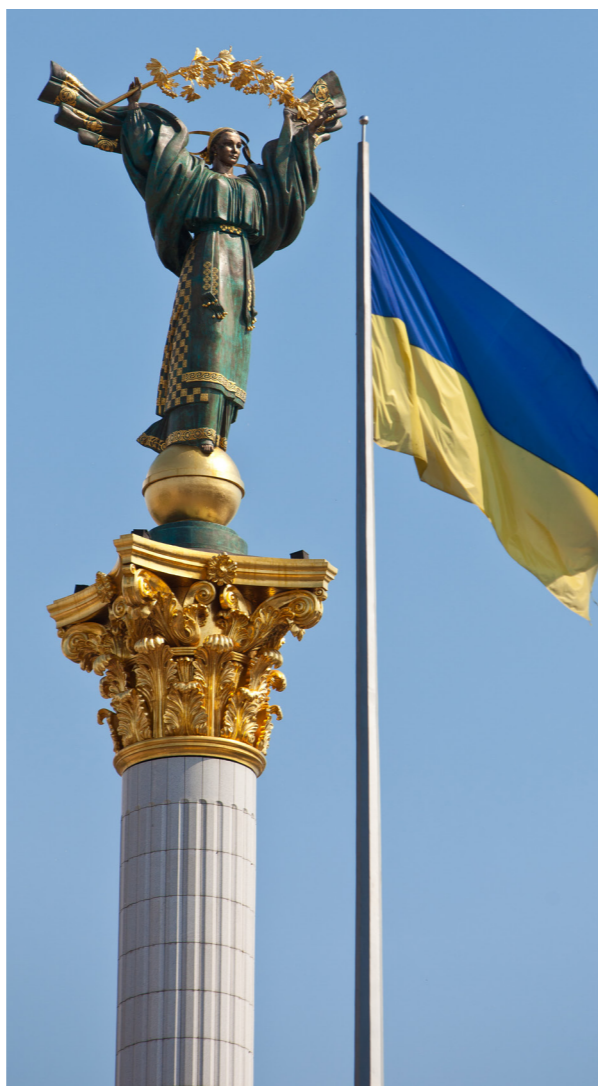
Udvidelserne har utvivlsomt været med til at styrke freden og sikkerheden i Europa. Ingen tør forestille sig, hvordan konflikten med Rusland, der forsøger at tiltvinge sig magt over flere tidligere Sovjetstater, ville have udviklet sig, hvis ikke de østeuropæiske medlemslande var blevet optaget i EU.

Krigen i Ukraine har kastet lys på udvidelsesdagsordenen og vist, at et tættere samarbejde med landene omkring os er et middel til fred og et middel mod de regimer, der truer freden. Derfor skal vi også fortsat lytte til de europæiske lande, der ønsker at blive medlemmer i EU, og være åbne for at forhandle med dem.

Der er i øjeblikket otte kandidatlande⁷ og yderligere to potentielle kandidatlande⁸. Nogle lande er langt fra at leve op til kriterierne for et EU-medlemskab, og har – ligesom Tyrkiet – bevæget sig i en stadig mere autoritær retning, mens andre lande bevæger sig hastigt i den rigtige retning – særligt Ukraine. Det er afgørende, at vi giver de lande, der virkelig vil, et perspektiv om EU-medlemskab, så de ser en mening med at nærme sig EU. Andre magter, såsom Rusland og Kina, står klar til at tilbyde samarbejde, hvis der ikke er udsigt til et EU-medlemskab for ansøgerlandene, og det skader i sidste ende freden og stabiliteten i Europa.

Den næste EU-udvidelse skal forberedes med Balkan-landene og Ukraine som de mest oplagte kandidater. I mellemtiden skal det økonomiske samarbejde med disse lande øges, og de skal gives støtte til internt reformarbejde og anden hjælp, der kan bringe dem tættere et medlemskab.

Venstre anser ikke længere Tyrkiet for at være en egnet ansøger til EU. Derfor skal EU's forhold til Tyrkiet i stedet sikres gennem nye samarbejdsaftaler som den gældende flygtninge- og migrantaftale.

6. Danskerne skal have maksimal indflydelse i EU

EU er et forpligtende samarbejde mellem selvstændige nationer, der deler et fælles ønske om at sikre demokrati, frihed, fred og velstand i Europa. Dette ønske er større nu end nogensinde i lyset af den sikkerhedspolitiske situation med krig på europæisk jord. Derfor er det europæiske samarbejde, og Danmarks aktive plads i det, vigtigere end nogensinde.

EU skal sikre tryghed og sikkerhed, en sund europæisk økonomi, fri konkurrence, handel med omverdenen og globale klimaløsninger. Derfor skal EU være stærkt på disse områder.

Venstre ønsker et stærkt EU, der er i stand til at løse de store, grænseoverskridende opgaver, og som overlader det til medlemsstaterne at løse de opgaver, der er tæt på – i respekt for nærhedsprincippet.

Arbejdsdelingen i EU skal være klar. Udgangspunktet skal være, at beslutningerne træffes så nær borgerne som muligt. Samtidig er der opgaver, som intet land kan løse alene, og her er vi nødt til at arbejde sammen med andre for at nå i mål.

Til det formål er EU det bedste forum, vi har, og det er her Danmarks stemme er størst.

Derfor mener Venstre, at Danmark skal fylde mere i EU, og at EU skal fylde mere i verden.

Danmarks EU-forbehold

Danmark har fortsat sine EU-forbehold, men har i skyggen af Ukraine-krigen gjort op med forsvarsforbeholdet. Tilbage står forbeholdene for Den Økonomiske og Monetære Union samt for det retlige samarbejde. De to forbehold er stadig en hæmsko for danske sikkerhedspolitiske og økonomiske interesser, men omvendt skal flertallets holdning respekteres.

Ændres billedet markant, som vi så med forsvarsforbeholdet, hvor et ændret trusselsbillede gjorde det aktuelt i danskernes øjne at deltage i EU's forsvarssamarbejde, så kan det på samme måde blive aktuelt at diskutere de øvrige forbehold i fremtiden. I det tilfælde mener vi i Venstre, at det vil være i dansk interesse af afskaffe forbeholdene. I mellemtiden skal Danmark bedst muligt fortsætte med at samarbejde med de øvrige EU-lande på det retlige område og den økonomiske politik.

Samtidig findes en række områder, hvor EU ikke kan træffe beslutninger i dag, og hvor Venstre mener, at EU ikke skal have kompetence til at træffe beslutninger i fremtiden. Det drejer sig om områder, der ultimativt er nationale anliggender, og som angår Folketinget og arbejdsmarkedets parter. *EU må aldrig kunne opkræve skatter i Danmark.*

Det er et krav fra Venstre, at EU-traktatens bestemmelse⁹ om, at EU ikke kan træffe beslutning om lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout, samt pension og offentlige ydelser, skal fastholdes i tilfælde af en ny traktat.

Udvidet samarbejde

Venstre mener ikke, at der er behov for en ny EU-traktat. Den eksisterende traktat rummer allerede mulighed for et udvidet samarbejde om nogle af de nye udfordringer og opgaver, som EU står over for. Under Covid-krisen så vi, at EU kan stå sammen om at løse nye opgaver, når de opstår, og EU's medlemslande har vist sammenhold i kølvandet på Ruslands angreb på Ukraine, men der blev samtidig kastet lys over EU's manglende evne til at handle resolut på udenrigs- og sikkerhedspolitiske kriser.

Der er behov for en mere effektiv beslutningsproces for udenrigsanliggender i EU, hvor enkelte medlemslande ikke kan tage nødvendige beslutninger som gidsler af egne ikke-relaterede årsager. Hvis EU ikke kan handle, når det er påkrævet, går det i sidste endnu ud over vores sikkerhed.

Beslutninger om sanktioner mod fysiske og juridiske personer samt beslutninger, der vedrører menneskerettigheder, skal overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal i Rådet.

Repræsentation i EU

En forudsætning for politisk indflydelse er at være til stede. Danmark er underrepræsenteret, og bliver det i stadig større grad, i forhold til antallet af ansatte i EU-institutionerne. Det samme gælder Danmarks egen repræsentation i Bruxelles. Med færre danskere i EU svækkes mulighederne for at få indsigt og indflydelse. Det er derfor også vigtigt at have danske ansatte i EU-institutionerne og på den danske repræsentation til EU, så danske synspunkter, holdninger og værdier repræsenteres på alle niveauer i det daglige arbejde.

Antallet af danskere i EU-institutionerne skal øges i den kommende valgperiode gennem en opfølgning på den danske 'Handlingsplan for fremme af danskere i EU' med særligt fokus på at få flere unge danskere ind i EU's institutioner.

Antallet af ansatte på den danske repræsentation til EU skal øges efter behov og varigt frem mod det danske formandskab for EU i 2025 og efterfølgende.

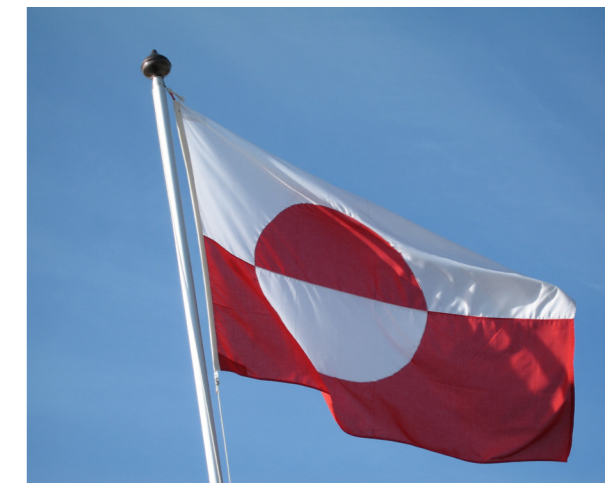
Rigsfællesskabet i EU

Danmark, Færøerne og Grønland deler en lang fælleshistorie, som har beriget vores befolkninger kulturelt og økonomisk. I kraft af Rigsfællesskabet spiller Danmark en vigtig rolle i det arktiske område, hvor både USA, Rusland og Kina har store interesser. Vi haren plads ved bordet.

Danmark skal derfor værne om Rigsfællesskabet, pleje og vedligeholde vores indbyrdes forhold til Grønland og Færøerne. Det har altid ligget Venstre på sinde. Derfor skal vi også arbejde for, at Danmark i langt højere grad koordinerer og spiller sammen med Færøerne og Grønland på den europæiske scene.

EU har besluttet at åbne en repræsentation på Grønland, og med forekomsten af sjældne jordarter og andre strategisk vigtige ressourcer kan vi forvente, at andre følger trop.

Venstre skal derfor arbejde for at styrke, fremme og i højere grad koordinere rigsfællesskabets interesser i Bruxelles i tæt dialog med de grønlandske og færøske EU-repræsentationer.

1. The Emissions Database for Global Atmospheric Research (EDGAR) og [CEPOS-beregninger](#).
2. FN-rapport: https://unece.org/sites/default/files/2021-08/Nuclear%20power%20brief_EN_0.pdf.
3. Den Europæiske Revisionsret: "[Analyse af de mulige besparelser for EU's budget, hvis Europa-Parlamentet samlede sine aktiviteter](#)", juli 2014.
4. Europa-Parlamentets Forskningservice: "[Thirtieth anniversary of the single market \(1993-2023\)](#)", januar 2023.
5. EU-Kommissionen: "[Negotiations and agreements](#)", April 2023.
6. Freedom House: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2021/democracy-under-siege>
7. Albanien, Bosnien-Hercegovina, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet og Ukraine.
8. Georgien og Kosovo.
9. Artikel 153 i [Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde](#).

Venstre